

Akutagawa Rýunoske

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly

написано kitapcy | 22 январа, 2025

Akutagawa Rýunoske AKUTAGAWA RÝUNOSKE

Akutagawa Rýunoske, dünýä belli ýapon ýazyjysy.

A.Rýunoske 1892-nji ýylyň mart aýynda Tokioda dünýä inýär. Heniz dokuz aýlyk çagaka ýazyjynyň ejesi aklyndan azaşýar. Rýunoskani ejesiniň doganyna ogullyga berýärler. Ol çagalyk ýyllaryndan başlap ýapon we hytaý klassyky edebiýatyny ürc edip okaýar. On bir ýaşynda klasdaşlary bilen birlikde elýazma mekdep žurnalyny taýýarlaýar. On dört ýaşynda Frans Kafkanyň

we Ibseniň eserleri bilen tanyş bolýar. Akutagawa imperator uniwersitetiniň iňlis edebiýaty fakultetini tamamlayar. Şol ýyllarda ol Şarl Bodleriň, Strinbergiň we Bergsonyň eserleri bilen birlikde Ýewropanyň meşhur ýazyjydyr şahyrlarynyň kitaplaryny elinden düşürmeýär. Akutagawa entek talyпка, hekaýalary neşir edilýär. Ýazyjynyň «Rasýomon derwezesi» atly belli hekaýasy 1915-nji ýylda çap bolýar. Soň bu eseriň esasynda meşhur režissýor Akira Kurasawa çeper film döretdi. Uniwersiteti tamamlandan soň öýlenen Akutagawa eklenç aladasy bilen iňlis dilinden sapak berýär. Maddy ýagdaýy gowlanandan soň Hytaýa we Russiýa syýahat edýär.

Akutagawa psihologik nowellanyň ussady hasaplanýar. Ol durmuşda adatdan daşarylygy, täsinligi gözläpdir. Şonuň üçin gadymyýete köp ýüzlenip, rowaýatlardan hekaýalaryna sýužet saýlapdyr. Ol diňe adatdan daşary, täsin ýagdaýlarda ynsan ýasawynyb sylaryna, ruhy dünýesiniň çuňluklaryna aralaşyp bolýar diýip hasaplapdyr. Onuň hekaýalary jümle nepisligi, diliniň baýlygy, keşpleriniň kämilligi, çylşyrymlylygy, emma gurluşynyň jüpüne düşüşi bilen tapawutlanýar. Akutagawany hemişe wyždan, sungat, ýazyjy gatnaşyklary horlapdyr. Wyždan ýazyjyny öz döreden dowzahynyň odunda ýakýar. Sungat bilen jedelde bolsa Akutagawa wyždanyny ýitireniň derejesinde durýar. Sungat oňa ruhy asudalygy gaýtaryp berýär, öz-özi bilen oňşuklylyga çagyryýar. Emma haýp... Sungat oňa wyždan meselesinde gülala-güllükdigini subut etjek bolýar. Ol ejir çekýär ahyryn. Emma ejir çekmek üçin wyždanyň bolmagy hökman däl. Sungat ony duýgularynda, pikirlerinde kössüzdigine ynandyryjak bolýar. Emma onuň öte duýgur we talapkär wyždany durmuşyň aýy hakykatlaryna çydam edip bilmeýär. Eýýäm 35 ýaşynda dünýä derejesinde meşhurlyga ýeten ýazyjy 1927-nji ýylda öz janyna kast edýär. Ukladyjy dermany aşa köp içen Akutagawa oýanman dünýeden ötýär.

Akutagawanyň eserleriniň ýokary çeperçiligi olary ölmez-ýitmez edip, her täze nesil ondan özüne oýlanara pikir çuňlugyny, hakyky sungatyň berýän lezzetini tapýar.

Ýaponiýada her ýyl bir ýaş ýazyjy Akutagawa baýragyna mynasyp bolýar. Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly